

สำเนา

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๗๗๔

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
กราบเรียน/เรียน รอง – นรม. (ทุกท่าน), รัฐ – นร. (ทุกท่าน), กระทรวง กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๓๓/๒๒๙
ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ และเอกสารประกอบ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการ
เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปราณ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะกรรมการรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ ลงมติ

๑. เห็นชอบแนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน
มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้นำยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๒. ให้ทุกหน่วยงานของรัฐสำรวจจำนวน ตรวจสอบความชำรุด และพิจารณาความคงอยู่
ของคณะกรรมการที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เหลืออยู่เพียงเท่าที่จำเป็นตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย
เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ ทั้งนี้
หากเห็นว่าคณะกรรมการคณะได้ที่ยังคงมีความจำเป็นที่จะยังคงต้องอยู่ต่อไป ให้แจ้งเหตุผล ระบุภารกิจ
ที่ชัดเจน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และวันสิ้นสุดของคณะกรรมการในกรณีที่สามารถกำหนดระยะเวลา
การดำเนินงานและการกิจลีนสุดได้ โดยให้หน่วยงานของรัฐที่มีคณะกรรมการตามกฎหมายและอนุบัญญติ
รับผิดชอบดำเนินการและรายงานต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายและอนุบัญญติ แล้วแต่กรณี

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดพิจารณา
ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ณัฐวุฒิ อนันตศิลป์

(นางณัฐวุฒิ อนันตศิลป์)

เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๖๒ (ภาคราช)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๕ (แฟ้มตีเรียน/02)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

หมายเหตุ

อักษรสูงสุด

: จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

รอง นรม., รัฐ-นร.

: จึงเรียนยืนยันมา

กระทรวง

: จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กรม

: จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

องค์กรอิสระ

: จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ที่ นร ๐๙๓๓/๔๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกรุงศรีภูมิ
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

**เรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล**

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 (๒) คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนาภูมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการ
 ในภูมาย

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกรุงศรีภูมิขอเสนอเรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการ
 เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ
 โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่อง
 และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๔ (๑๙) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
 สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี
 ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมิน
 ผลสัมฤทธิ์ของภูมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒
 และมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งภูมายดังกล่าวได้กำหนดให้มีการใช้ระบบ
 คณะกรรมการในภูมายเฉพาะเท่าที่จำเป็น โดยคณะกรรมการพัฒนาภูมายได้กำหนด
 ให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมายในประเด็นดังกล่าวตามคำแนะนำ
 ของคณะกรรมการพัฒนาภูมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในภูมาย ซึ่งได้ประกาศ
 ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐ
 ถือปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนาภูมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในภูมาย
 รวมถึงภูมายในระดับอนุบัญญัติที่ออกตามความในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย
 และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของภูมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ นับตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
 เป็นต้นไป

๑.๓ นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอแนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เพื่อรายงานผลการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องดังกล่าว
ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบ และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่ปัจจุบันมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายและตามคำสั่ง
ของฝ่ายบริหารขึ้นจำนวนมาก และสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
ทำให้รัฐต้องพิจารณาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารราชการ โดยเฉพาะการทำงาน
ในระบบคณะกรรมการให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะได้รายงานแนวทาง
ดังกล่าวต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบ และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ การใช้ระบบคณะกรรมการก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารราชการ
แผ่นดิน โดยเป็นกลไกที่นำความรู้ความเขียวชาญในสาขาวิชาที่หลากหลายของผู้ร่วมเป็นกรรมการ
มาปรับใช้ในการกำหนดนโยบายหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้การพิจารณาเกิดความรอบคอบ
อย่างไร้กัมมั่น การใช้ระบบคณะกรรมการเหมาะสมกับกรณีที่จำเป็นต้องระดมความคิดเห็น
ของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ หรือเพื่อให้เกิดการใช้คุณลักษณะที่เหมาะสมกับตัวนั้น ไม่เหมาะสมที่จะใช้
กับการดำเนินงานที่เป็นงานในลักษณะปกติประจำ (routine) เพราะจะทำให้เกิดความล่าช้าขึ้นได้
และเป็นภาระด้านงบประมาณของรัฐเนื่องจากจะมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบคณะกรรมการ
หลายประการ เช่น ค่าเบี้ยประชุม และค่าบริหารจัดการต่าง ๆ และการใช้ระบบคณะกรรมการ
อาจกำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบโดยตรงได้ยาก นอกจากนี้ การเดินทางไปประชุมยังมีส่วน
ในการเพิ่ม carbon footprint ด้วย

๔.๒ ในปัจจุบัน มีการใช้ระบบคณะกรรมการในสองรูปแบบ ได้แก่ คณะกรรมการ
ตามกฎหมาย กับคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร

๔.๓ กรณีการใช้คณะกรรมการตามกฎหมาย นั้น คณะกรรมการได้มีมติ
ให้ดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการ
ในกฎหมาย และสำนักงานฯ ได้ดำเนินการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายให้เป็นไปตามแนวทาง
ดังกล่าวแล้ว เพื่อให้เนื้อหาของร่างกฎหมายมีการใช้ระบบคณะกรรมการเท่าที่จำเป็น นับตั้งแต่
พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

๔.๔ การใช้คณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร นั้น ยังไม่มีหลักเกณฑ์
การจัดตั้งที่ชัดเจน จึงทำให้มีการตั้งคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหารขึ้นเป็นจำนวนมาก
และทำให้เกิดความล่าช้า เป็นภาระด้านงบประมาณ และขาดผู้รับผิดชอบโดยตรง

๔.๕ สำหรับการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการทั้งสองรูปแบบนั้น ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน

๕. ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕.๑ กรณีการจัดตั้งคณะกรรมการ หัวคณะกรรมการตามกฎหมายและคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร เสนอให้ดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย (เอกสารแนบ) โดยเคร่งครัด

๕.๒ กรณีการตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน ของคณะกรรมการ หากเป็นคณะกรรมการตามกฎหมาย สมควรที่คณะกรรมการจะมีมติชอบหมายให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายเป็นผู้ประเมินทุกปี ส่วนคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร สมควรมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. จัดทำตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ดังกล่าว โดยประเมินทุกรอบระยะเวลา หากไม่ผ่านการประเมินให้ยุบเลิกคณะกรรมการดังกล่าวเสีย

๕.๓ ไม่ควรกำหนดให้คณะกรรมการที่จัดตั้งตามคำสั่งของฝ่ายบริหารนั้นทำงาน ปกติประจำ การกำหนดตัวชี้วัดตาม ๕.๒ ควรกำหนดให้มีตัวชี้วัดที่มีลักษณะเป็นนวัตกรรม (Innovation) ตัวชี้วัดด้านความยั่งยืน (Sustainability) และตัวชี้วัดด้านคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ของประชาชน (Better Life) ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมการทำงานในรูปแบบใหม่ ๆ มุ่งสู่ความยั่งยืน คุ้มค่า และตอบค่าตามได้ว่าประชาชนได้ประโยชน์อะไรจากการมีคณะกรรมการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำรับเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๗๙๗ - ๘ ต่อ ๔๐๐๐ (นายจินตพันธุ์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๗๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

อีเมลล์ อีเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

สำเนาถูกต้อง

๗๗๖

(นายภาณุมาศ อิติพันธ์)
นิติกร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๗๕๗
ที่ ๙๙ ๐๙๐๓ (กร.๒)/๑๐๗๕๗ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔
เรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง แนวทางการใช้ระบบ
คณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาเพื่อคณะรัฐมนตรี
ทราบ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นสมควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี
ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดน้ำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ຄໍາແນະນຳຂອງຄະນະກໍານະກົມກົມການພັດທະນາກູ່ມາຍ

ເຮືອງ ການໃຊ້ຮັບຄະນະກໍານະກົມການໃນກູ່ມາຍ

ໂດຍທີ່ມາຕຣາ ៥ ແລະມາຕຣາ ២១ (៦) ແທ່ງພະພາບບັນດູຕີຫລັກເກນທີ່ກໍານະກົມການພັດທະນາກູ່ມາຍ ແລະການປະເມີນຜລສັນຖືທີ່ຂອງກູ່ມາຍ ພ.ສ. ២៥៦២ ກໍານັດໃຫ້ໃນການຈັດທຳຮ່າງກູ່ມາຍ ນ້ຳຍັງນາ
ຂອງຮູ້ທີ່ໃຊ້ຮັບຄະນະກໍານະກົມການເພາະກົມນີ້ທີ່ຈຳເປັນ ແລະໄຟໃຊ້ຮັບຄະນະກໍານະກົມການ ເວັ້ນແຕ່ເພື່ອກໍານັດ
ໂຍບາຍ ທີ່ກຳກັບ ທີ່ກຳນັດຫລັກເກນທີ່ ທີ່ເພື່ອການອື່ນທີ່ຈຳເປັນ

ອາຍຸຍໍາຈາກມາຕຣາ ៧ ແທ່ງພະພາບບັນດູຕີຫລັກເກນທີ່ກໍານະກົມການພັດທະນາກູ່ມາຍ ແລະການປະເມີນຜລສັນຖືທີ່ຂອງກູ່ມາຍ ພ.ສ. ២៥៦២ ຄະນະກໍານະກົມການພັດທະນາກູ່ມາຍໄດ້ຄວາມເຫັນຂອບ
ຂອງຄະນະຮູ້ມັນຕຽ່ ຈຶ່ງອາຍຸຍໍາກຳນັດກົມການໃຊ້ຮັບຄະນະກໍານະກົມການໃນກູ່ມາຍ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

**ຂ້ອ ១ ຮະບັບຄະນະກໍານະກົມການໃນກູ່ມາຍທີ່ກ່ອງໄຟເກີດຜລ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້ ເປັນການໃຊ້ຮັບຄະນະກໍານະກົມການ
ໂດຍໄມ່ຈຳເປັນ**

(១) ທຳໄໝ້ຄະນະກໍານະກົມການເປັນຜູ້ບໍລິຫານໂດຍຕຽບຫຼຸດຂອບຕ່ອງການບໍລິຫານໂດຍຕຽບ
ເວັ້ນແຕ່ເປັນຜູ້ກົມກົມການທີ່ກຳນັດກົມການໃນມາຕຣາ ລັດ ຮູ້ວິສາຫາກິຈ ທີ່ອຳນວຍການມາຫັນ

(២) ທຳໄໝ້ຄະນະກໍານະກົມການມີໜ້າທີ່ທີ່ກຳນັດກົມການໃນກູ່ມາຍທີ່ຈຳເປັນ

(៣) ທຳໄໝ້ການບໍລິຫານປະຊາບທີ່ກຳນັດກົມການໃນກູ່ມາຍທີ່ຈຳເປັນ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້ ເປັນການໃຊ້ຮັບຄະນະກໍານະກົມການ
ເກີດຄວາມລ່າໜ້າ

(៤) ໃຫ້ນາຍກົມກົມນັດຕຽ່ແລະຮູ້ມັນຕຽ່ຈຳນວນນາກຮ່ວມເປັນກໍານະກົມການດ້ວຍ

(៥) ທຳໄໝ້ເກີດຜລເປັນການເບີ່ງເບີ່ງແນວຄວາມຮັບຜິດຮັບຂອບ (accountability) ໃນຜລຂອງ
ກາງກະທຳໄດ້ໂດຍຈ່າຍ

(៦) ເປັນກໍານະກົມການທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ຮັບຄະນະກໍານະກົມການໃນກູ່ມາຍທີ່ຈຳເປັນ

**ຂ້ອ ២ ໃນກົມນີ້ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ຮັບຄະນະກໍານະກົມການໃນກູ່ມາຍ ເນື່ອຈາກມີຫຼຸດຂອງຄະນະກໍານະກົມການ
ຈະມີຜູກພັນທີ່ກຳນັດກົມການໃນກູ່ມາຍທີ່ຈຳເປັນ** ແລະ ໃຫ້ສອດຄລື້ອງກົມການໃນກູ່ມາຍທີ່ຈຳເປັນ

(១) ຄວ່າລຶກເລື່ອງການກໍານັດໃຫ້ນາຍກົມກົມນັດຕຽ່ເປັນປະຫານກໍານະກົມການ ເວັ້ນແຕ່ກູ່ມາຍນັ້ນ
ເປັນກໍານັດຫລັກເກນທີ່ເກີດກົມການໃນກູ່ມາຍທີ່ຈຳເປັນ

(២) ກໍານະກົມການໂດຍຕໍ່ກຳນັດຫລັກເກນທີ່ຈຳເປັນ ໃນກົມນີ້ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີກໍານະກົມການ
ກໍານັດຫລັກເກນທີ່ຈຳເປັນ ເກີດຄວາມຮັບຜິດຮັບຂອບ (accountability) ໃນຜລຂອງກາງກະທຳ

(៣) ກໍານະກົມການຜູ້ທຽບຄຸນຫຼຸດໃຫ້ກໍານັດຫລັກເກນທີ່ຈຳເປັນ ໃນກົມນີ້ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີກໍານະກົມການ
ກໍານັດຫລັກເກນທີ່ຈຳເປັນ ເກີດຄວາມຮັບຜິດຮັບຂອບ (accountability) ໃນຜລຂອງກາງກະທຳ

ข้อ ๓ การแต่งตั้งกรรมการต้องไม่เป็นการเพิ่มพระราชนคร��โดยไม่จำเป็น และไม่แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีลักษณะการขัดกันแห่งผลประโยชน์
